

МАГЪМУД АБИЛОВ

Генерал-майор Магъмуд Абилован тIвар дуъньядин машгъур генералрин сиягда гъатнава. Ватан-дин ЧIехи дяведа дивизиядиз регъбервал гайи ада военный тактикадиз гзаф цийивилер гъанай. Лезгийрин къегъал хва Магъмуд Абдулрзадин хва Абилов 1898-йисуз КцIар райондин КIур хуьре дидедиз хъана. 1920-йисуз Вакуда Яру Армиядин жергейрик экечIай Магъмуда уьмуьрдин эхирдалди ватандиз къуллугъна. 1921-йисуз Вакуда военный мектеб акъалтIарай ам къуллугъ авун патал Урусатдиз ракъурнай. Са вахтунда и алакьунар авай жегъил Нижний Нов-городдин 17-дивизиядин 49-полкунин ротадин командирвиле тайинарнай. 1922-йисалай М.Абилова Азербайжандин 77-дивизияда къуллугъна. 1929-1930-йисара ам Тифлис шегъердин военный мектебдин курсант, анаг кIелна куьтягъайла ротадин командир тир. 1937-йисуз Вакудиз хтай Магъмудаз Жемшид Нахчиванский, Самедбег Мегъмандаров, Али-агъа Шихлинский ва Гамбой Везиров хътин сейли военныйрихъ галаз санал кIвалахун не-сиб хъана.

1938-йисуз вини дережадин офицервилин курс акъалтIарай Магъмуд Абиловал Дальний Востокдин Военный Округдин стрелковый корпусдин бригададин разведкадин частунин командирвал ихтибарна. И частуни Япон гъуьлуьн къерехда японрин самурайрихъ галаз

женгера къагъриманвилер къалурна.

М.Абилова Ватандин Чехи дяведин тарихдин зурба чинар кхьена. 1939-1941-йисара М.Абилов дивизиядин командирдин заместителвиле тайинарна. Инай ам келун патал Москвадиз, Яру Армиядин Къилин Штабдин Академиядиз ракъурна. Академия акъалтIарайла адаз Сибирдин Военный Округдин 146-стрелковый бригададин командирвал тагъкимарна. 1942-1943-йисара Лычково-Велый Вордин патав дяведиз гъазур хъайи адан бригадади душмандин сенгерар къилляй-къилди чукурна, фашистриз Ленинграддиз гъахъдай мумкинвал ганач. Идалай гуьгъуьниз М.Абилова Калуга шегьерда 146-бригададин бинедал алаз 70- дивизия тешкилна ва Москва хуьн патал къиле фейи женгера иштиракна. Адан дивизияди 300-далай гъаф хуьрерни шегьерар фашистрин пацукай хкудна.

Десна вацун къерехда къиле фейи къати женгера полковник М.Абилова къагъриманвилинни тешкилатчивилин чешне къалурна. 1944-йисан мартдилай ада 70-дивизиядиз регъбервал гана ва гуьгъуьнлай ам II Велорусиядин Фронт-дин 250-Вобруйск дивизиядин командирвиле тайинарна. Адан регъбервлик кваз и дивизия 1944-йи- сан 22-нюндиз фашистрин "Меркез" группировка дарбадагъ авун патал къати женгерив эгечIна. Дивизияди Велорусиядин вишералди шегьерар ва хуьрер душмандикай азад авуна. Польшадин сергъятар элячIна, инай фашистар чукурайдалай гуьгъуьниз дивизия РагъэкъечIдай Пруссиядиз гъахъна. 1945-йисан 20-апрелдиз СССР-дин Халкъдин Комиссарин Советдин къарардалди М.Абиловаз генерал-майордин чин гана. Гъа йисан 7-майдиз М.Абилован къушунди Эльба вацун къерехар фашистрикай михъна ва адан яракьлу къуватар союз- никрин къушунрихъ галаз гуьруьшмиш хъана. Германиядин Вранденбург шегьерда къиле фейи дяве-да къалурай къагъриманвилерай генерал-майор М.Аби_лов Америкадин "Легион-оф-мерит" ордендиз лайихлу хъана. Америкадин Президент Гарри Трумена Магъмудаз ракъурай чар дуьньядин печатдин органри сад лагъай чинра чап авуна.

Автор [Седает Керимова](#) .